

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักวิศวกรรมยานยนต์ โทร. 0 2272 5320

ที่ คค 0418/ว 174

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม 2552

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

เรียน รอบ., รอว., รอก., ตรข. ทุกเขต, ผอ. สำนักทุกสำนัก, ผสพ. 1, 2, 3, 4 และ 5, ผสจ. และ ขสจ. ทุกจังหวัด, หสข. ทุกสาขา

ตามที่กระทรวงคมนาคมได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ลงวันที่ 20 เมษายน 2552 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2552 เป็นต้นไป โดยสาระสำคัญเป็นการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดขนาดสัดส่วน และเครื่องอุปกรณ์ส่วนควบบางประการของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร และรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ นั้น

เพื่อให้มีความเข้าใจและปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน กรมการขนส่งทางบกจึงขอชักซ้อมความเข้าใจในรายละเอียดของกฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) บางประเด็นที่มีการเปลี่ยนแปลงและอาจเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน พร้อมกำหนดแนวทางการปฏิบัติบางประการ ดังนี้

1. สรุปรายละเอียดขนาดสัดส่วนของรถที่ใช้สำหรับขนส่งผู้โดยสารและรถที่ใช้สำหรับขนส่งสัตว์หรือสิ่งของทุกมาตรฐานและลักษณะมีรายละเอียดตามเอกสารแนบ 1
2. รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน 1 มาตรฐาน 2 (ก) และ (ข) มาตรฐาน 3 (ก) และ (ข) และมาตรฐาน 7 ให้มีความยาวสุดได้ไม่เกิน 15 เมตร (ข้อ 13(3) วรรคแรก) ความกว้างสุดได้ไม่เกิน 2.55 เมตร (ข้อ 13(1)) และความสูงสุดได้ไม่เกิน 4.00 เมตร (ข้อ 13(2) วรรคแรก) โดยที่รถที่มีความยาวมากกว่า 12 เมตรจะต้องมี
 - 2.1. เพลาล้ออย่างน้อย 3 เพลาล้อ (ข้อ 1(1)(จ) วรรคสอง)
 - 2.2. ระบบบังคับเลี้ยวที่เพลาล้อท้าย (ข้อ 1(1) (ค) วรรคสอง)
 - 2.3. รัศมีวงเลี้ยวและระยะท้ายปีดจะต้องเป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด (ข้อ 1(1) วรรคแรก)
3. รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน 4 ให้มีความยาวสุดได้ไม่เกิน 12.00 เมตร (ข้อ 13(3) วรรคสอง) ความกว้างสุดได้ไม่เกิน 2.55 เมตร (ข้อ 13(1)) และความสูงสุดได้ไม่เกิน 4.30 เมตร (ข้อ 13(2) วรรคแรก)

/4. รถที่ใช้ ...

4. รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ลักษณะ 1, 2, 3, 4, 5 และ 9 ให้มีความยาวสุดได้ไม่เกิน 12.00 เมตร (ข้อ 20(3) วรรคแรก) ความกว้างสุดได้ไม่เกิน 2.55 เมตร เว้นแต่รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ลักษณะ 2 ที่ติดตั้งระบบทำความเย็นเพื่อควบคุมอุณหภูมิภายในตัวถังส่วนบรรทุกจะต้องมีความกว้างไม่เกิน 2.60 เมตร (ข้อ 20(1)) และความสูงสุดได้ไม่เกิน 4.00 เมตร

5. กรมการขนส่งทางบกอาศัยอำนาจตามข้อ 1 (ค) วรรคแรก ตามที่กฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) ออกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดรัศมีวงเลี้ยวและระยะท้ายปิดของรถ พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2552 (เอกสารแนบ 2) มีรายละเอียดดังนี้

5.1. รัศมีวงเลี้ยวเมื่อวัดที่ตัวถังด้านนอกต้องไม่มากกว่า 12.50 เมตร

5.2. รัศมีวงเลี้ยวเมื่อวัดที่ตัวถังด้านในต้องไม่น้อยกว่า 5.30 เมตรเมื่อรถเคลื่อนที่โดยมีรัศมีวงเลี้ยวด้านนอกเท่ากับ 12.50 เมตร

5.3. สำหรับรถหรือคัสซิรลโดยสารที่มีความยาวมากกว่า 12 เมตรจะมีระยะท้ายปิดได้ไม่เกิน 0.60 เมตร

5.4. สำหรับรถหรือคัสซิรลบรรทุกที่มีความยาวมากกว่า 10 เมตรจะมีระยะท้ายปิดได้ไม่เกิน 0.80 เมตร

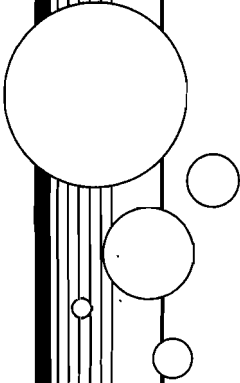
6. สำหรับแบบรถที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบกไว้แล้วก่อนกฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) จะมีผลบังคับใช้ และมีความกว้างสุด 2.50 เมตร และมีความสูงสุด 3.80 เมตร กรมการขนส่งทางบกเห็นชอบในหลักการให้สามารถขยายความกว้างสุดและความสูงสุดให้เป็นไปตามรายละเอียดของกฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) ได้ โดยไม่ต้องดำเนินการขอความเห็นชอบใหม่อีก โดยที่น้ำหนักรถเปล่าอาจคลาดเคลื่อนจากที่ได้รับความเห็นชอบไว้เดิมได้ ทั้งนี้ ให้นายช่างตรวจสภาพรถพิจารณาตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการทราบต่อไป

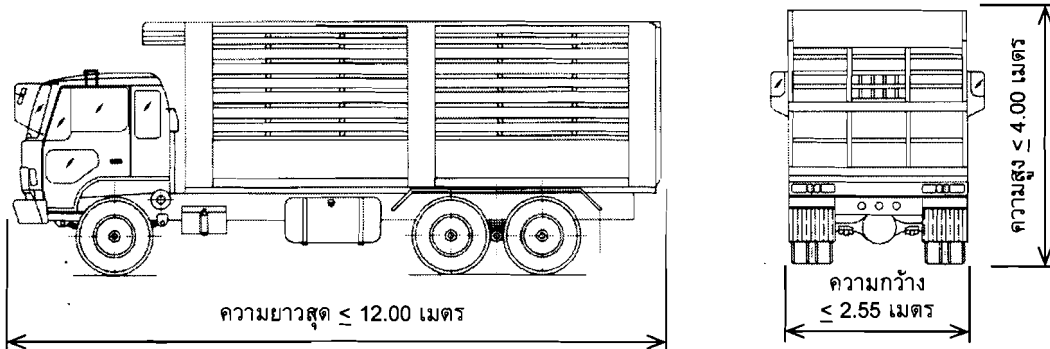
(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

สรุปรายละเอียดขนาดสัดส่วน เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ
ของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและ
รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ
ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

จัดทำโดย
สำนักวิศวกรรมยานยนต์
วันที่ 16 กรกฎาคม 2552

ขนาดสัดส่วนของรถบรรทุก ลักษณะ 1, 2, 3, 4, 5 และ 9

ขนาดสัดส่วน	กฎกระทรวง ฉบับที่ 9	แก้ไขเพิ่มเติมโดย กฎกระทรวง ฉบับที่ 60
กว้าง (เมตร)	2.50 เมตร	2.55 เมตร ¹ และ ตัวถังยื่นเกินขอบทางด้านนอกของกลุ่มเพลาท้ายได้ไม่เกินด้านละ 15 เซนติเมตร
ยาว (เมตร)	10.00 เมตร	12.00 เมตร ^{2,3}
สูง (เมตร)	3.80 เมตร	4.00 เมตร ⁴

หมายเหตุ: ¹ สำหรับรถลักษณะ 2 ที่ติดตั้งระบบทำความเย็นเพื่อควบคุมอุณหภูมิให้กว้างได้ไม่เกิน 2.60 เมตร

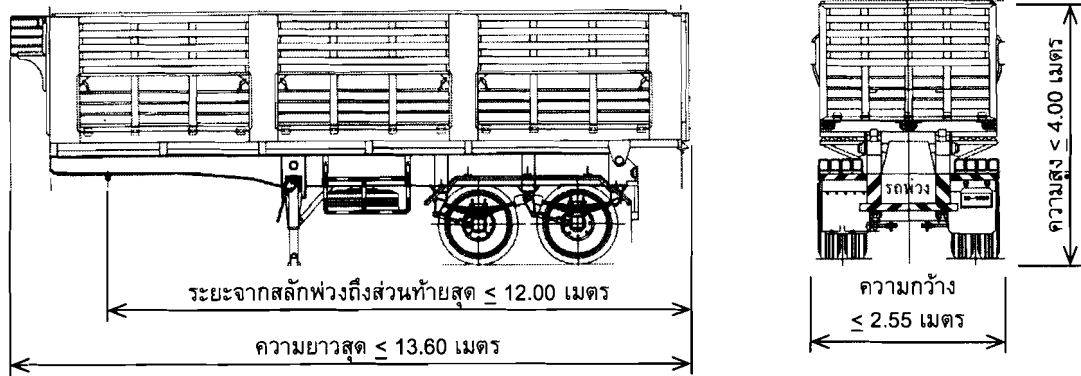
² รถต้องมีรัศมีวงเลี้ยวไม่มากกว่า 12.50 เมตร และเมื่อเคลื่อนที่โดยมีรัศมีวงเลี้ยวด้านนอกเท่ากับ 12.50 เมตร จะต้องมีความยาวด้านในไม่น้อยกว่า 5.30 เมตร

³ สำหรับรถที่มีความยาวมากกว่า 10 เมตร จะต้องมียะตักยัดไม่มากกว่า 0.80 เมตร

⁴ สำหรับรถที่มีความกว้างไม่เกิน 2.30 เมตรให้สูงได้ไม่เกิน 3.00 เมตร

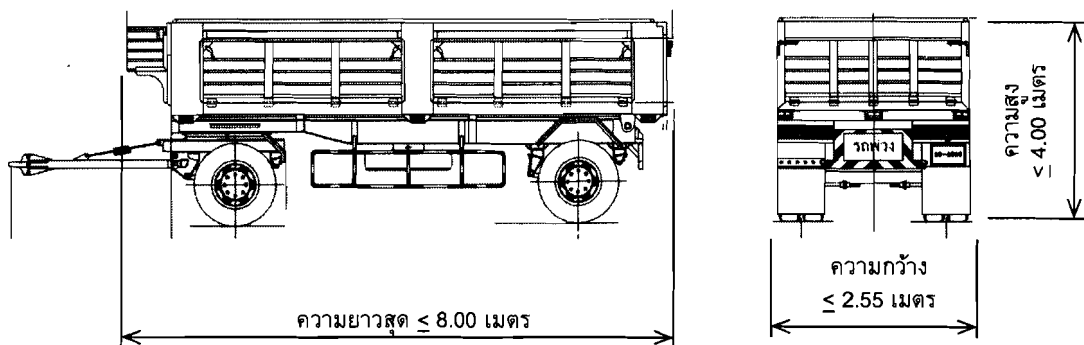
**ขนาดสัดส่วนของรถบรรทุก ลักษณะ 7 (รถกึ่งพ่วง)
และ 8 (รถกึ่งพ่วงบรรทุกวัสดุยาว)**

ขนาดสัดส่วน	กฎกระทรวง ฉบับที่ 9	แก้ไขเพิ่มเติมโดย กฎกระทรวง ฉบับที่ 60
กว้าง (เมตร)	2.50 เมตร	2.55 เมตร
ยาว (เมตร)	12.50 เมตร	13.60 เมตร
สูง (เมตร)	3.80 เมตร	4.00 เมตร ¹
ระยะจากสลักพ่วง ถึงส่วนท้ายสุด	-	12.00 เมตร

หมายเหตุ: ¹ สำหรับรถที่มีความกว้างไม่เกิน 2.30 เมตรให้สูงได้ไม่เกิน 3.00 เมตร

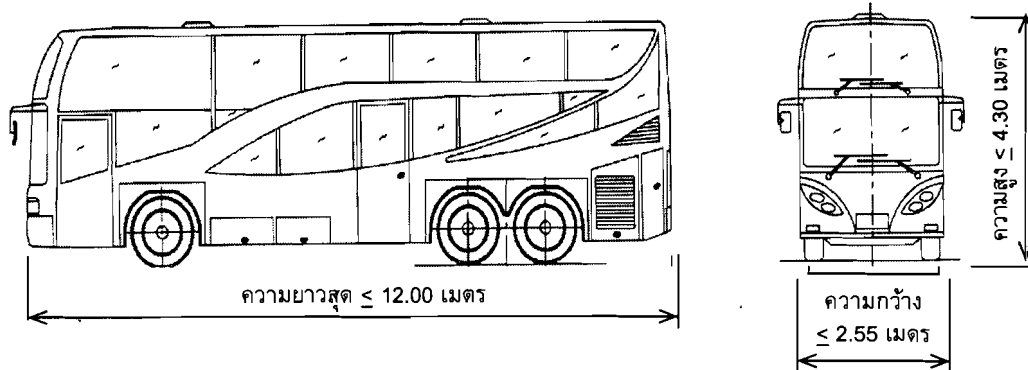
ขนาดสัดส่วนของรถบรรทุก ลักษณะ 6 (รถพ่วง)

ขนาดสัดส่วน	กฎกระทรวง ฉบับที่ 9	แก้ไขเพิ่มเติมโดย กฎกระทรวง ฉบับที่ 60
กว้าง (เมตร)	2.50 เมตร	2.55 เมตร
ยาว (เมตร)	8.00 เมตร	8.00 เมตร
สูง (เมตร)	3.80 เมตร	4.00 เมตร ¹

หมายเหตุ: ¹ สำหรับรถที่มีความกว้างไม่เกิน 2.30 เมตรให้สูงได้ไม่เกิน 3.00 เมตร

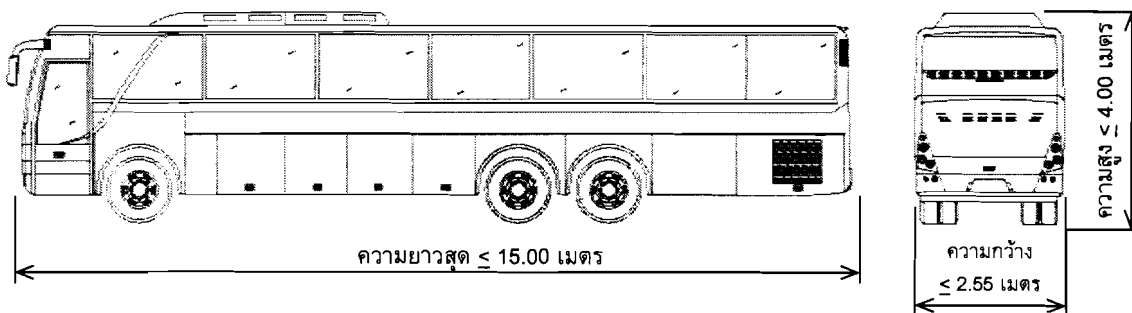
**ขนาดสัดส่วนของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน 4
(รถโดยสารสองชั้น)**

ขนาดสัดส่วน	กฎกระทรวง ฉบับที่ 9	แก้ไขเพิ่มเติมโดย กฎกระทรวง ฉบับที่ 60
กว้าง (เมตร)	2.50 เมตร	2.55 เมตร
ยาว (เมตร)	12.00 เมตร	12.00 เมตร ¹
สูง (เมตร)	4.50 เมตร	4.30 เมตร ²

หมายเหตุ: ¹ รถต้องมีรัศมีวงเลี้ยวไม่มากกว่า 12.50 เมตร และเมื่อเคลื่อนที่โดยมีรัศมีวงเลี้ยวด้านนอกเท่ากับ 12.50 เมตร จะต้องมีรัศมีวงเลี้ยวด้านในไม่น้อยกว่า 5.30 เมตร
² ความสูงของรถต้องไม่ทำให้การทรงตัวของรถต่ำกว่าเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

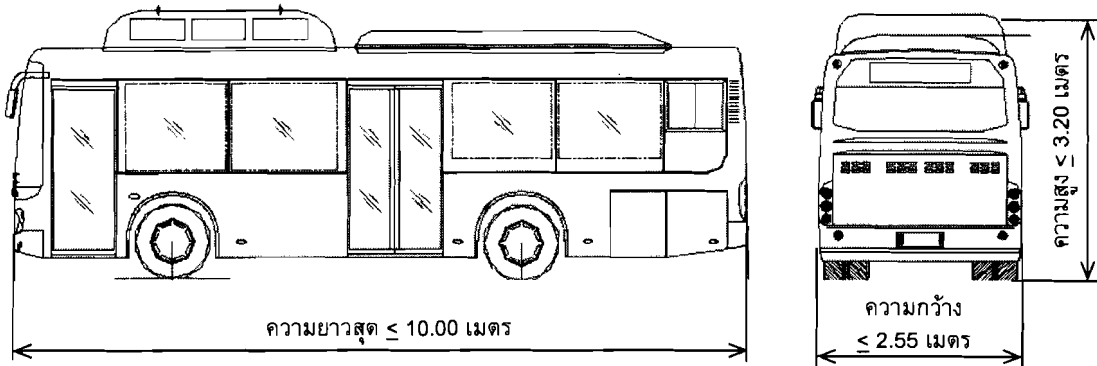
**ขนาดสัดส่วนของรถสำหรับขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน 1 , 2 (ก) และ (ข),
3 (ก) และ (ข) และ 7**

ขนาดสัดส่วน	กฎกระทรวง ฉบับที่ 9	แก้ไขเพิ่มเติมโดย กฎกระทรวง ฉบับที่ 60
กว้าง (เมตร)	2.50 เมตร	2.55 เมตร
ยาว (เมตร)	12.00 เมตร	15.00 เมตร ^{1,2,3}
สูง (เมตร)	3.80 เมตร	4.00 เมตร ⁴

หมายเหตุ: ¹ กรณีรถที่มีความยาวมากกว่า 12 เมตร ต้องมีเพลาล้อไม่น้อยกว่า 3 เพลาล้อ และต้องมีระบบบังคับเลี้ยวที่เพลาล้อด้วย
² รถต้องมีรัศมีวงเลี้ยวไม่มากกว่า 12.50 เมตร และเมื่อเคลื่อนที่โดยมีรัศมีวงเลี้ยวด้านนอกเท่ากับ 12.50 เมตร จะต้องมีรัศมีวงเลี้ยวด้านในไม่น้อยกว่า 5.30 เมตร
³ สำหรับรถที่มีความยาวมากกว่า 10 เมตร จะต้องมีระยะท้ายบดไม่มากกว่า 0.60 เมตร
⁴ ความสูงของรถต้องไม่ทำให้การทรงตัวของรถต่ำกว่าเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

**ขนาดสัดส่วนของรถสำหรับขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน 2 (ค) (ง) และ (จ),
3 (ค) (ง) (จ) และ (ฉ), 5 และรถขนาดเล็ก**

ขนาดสัดส่วน	กฎกระทรวง ฉบับที่ 9	แก้ไขเพิ่มเติมโดย กฎกระทรวง ฉบับที่ 60
กว้าง (เมตร)	2.50 เมตร	2.55 เมตร
ยาว (เมตร)	10.00 เมตร	10.00 เมตร ¹
สูง (เมตร)	3.20 เมตร	3.20 เมตร ²

หมายเหตุ: ¹ รถต้องมีรัศมีวงเลี้ยวไม่มากกว่า 12.50 เมตร และเมื่อเคลื่อนที่โดยมีรัศมีวงเลี้ยวด้านนอกเท่ากับ 12.50 เมตร จะต้องมีรัศมีวงเลี้ยวด้านในไม่น้อยกว่า 5.30 เมตร

² ความสูงของรถต้องไม่ทำให้การทรงตัวของรถต่ำกว่าเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

ประกาศกรมการขนส่งทางบก
เรื่อง กำหนดรัศมีวงเลี้ยวและระยะท้ายปิดของรถ
พ.ศ. 2552

โดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 กำหนดให้รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของต้องมีรัศมีวงเลี้ยวและระยะท้ายปิดของรถเป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด เพื่อให้การควบคุมบังคับรถเกิดความปลอดภัยในการใช้งานและให้สมรรถนะของรถเป็นไปตามมาตรฐานสากล อาศัยอำนาจตามความในข้อ 1 (1) (ค) และข้อ 15 (1) (ค) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2524) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2552) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 อธิบดีกรมการขนส่งทางบกเห็นสมควรประกาศกำหนดรัศมีวงเลี้ยวและระยะท้ายปิดของรถไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“รถ” หมายถึง รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร มาตรฐาน 1 มาตรฐาน 2 มาตรฐาน 3 มาตรฐาน 4 และมาตรฐาน 6 และรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ 1 ลักษณะ 2 ลักษณะ 3 ลักษณะ 4 และลักษณะ 9

“ระยะท้ายปิด” (Rear Swing-out) หมายถึง ระยะที่ท้ายรถปิดออกด้านข้างขณะเลี้ยวโดยมีรัศมีวงเลี้ยวด้านนอกเท่ากับ 12.50 เมตร วัดอ้างอิงกับแนวตัวถังรถขณะจอด

ข้อ 2 รถหรือคัสซิรถต้องมีรัศมีวงเลี้ยวดังนี้

(1) รัศมีวงเลี้ยวด้านนอก (Outer Turning Radius) ไม่เกิน 12.50 เมตร เมื่อวัดที่ตัวถังด้านนอกวงเลี้ยว

(2) รัศมีวงเลี้ยวด้านใน (Inner Turning Radius) ไม่น้อยกว่า 5.30 เมตร เมื่อวัดที่ตัวถังด้านในวงเลี้ยวในขณะที่รถนั้นเคลื่อนที่โดยมีรัศมีวงเลี้ยวด้านนอกเท่ากับ 12.50 เมตร

ข้อ 3 รถหรือคัสซิรถจะต้องมีระยะท้ายปิดดังนี้

(1) สำหรับรถหรือคัสซิรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีความยาวมากกว่า 12 เมตร จะมีระยะท้ายปิดได้ไม่เกิน 0.60 เมตร

(2) สำหรับรถหรือคัตซีรดที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่มีความยาวมากกว่า 10 เมตร
จะมีระยะท้ายปิดได้ไม่เกิน 0.80 เมตร

ข้อ 4 ตัวอย่างแสดงรัศมีวงเลี้ยวด้านนอก รัศมีวงเลี้ยวด้านใน และระยะท้ายปิดของรถ
ให้เป็นไปตามรูปที่แนบท้ายประกาศนี้

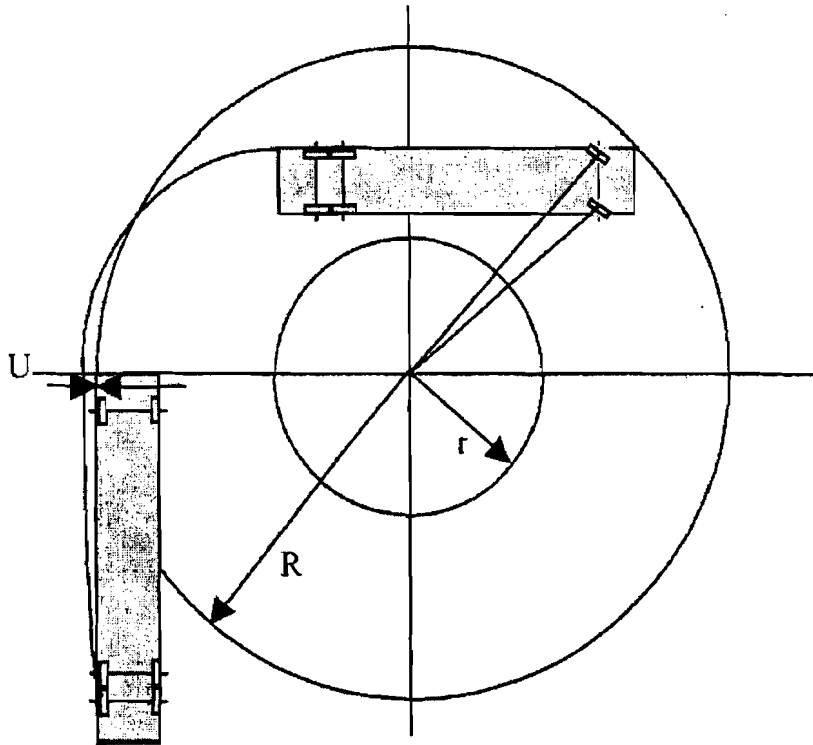
ประกาศ ณ วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2552

(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

รูปตัวอย่างแสดงรัศมีวงเลี้ยวและระยะท้ายปิดของรถ

R = รัศมีวงเลี้ยวด้านนอกต้องไม่มากกว่า 12.50 เมตร

r = รัศมีวงเลี้ยวด้านในต้องไม่น้อยกว่า 5.30 เมตร

U = ระยะท้ายปิด

- (1) สำหรับรถหรือคัสซิรรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีความยาวมากกว่า 12 เมตร จะมีระยะท้ายปิดได้ไม่เกิน 0.60 เมตร
- (2) สำหรับรถหรือคัสซิรรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่มีความยาวมากกว่า 10 เมตร จะมีระยะท้ายปิดได้ไม่เกิน 0.80 เมตร